

O podstatě starého zákona: Vyvolený národ

Valentin Tomberg

Dějiny Izraele jsou dějinami určitého vyvoleného národa, tj. národa, jemuž se dostalo poslání, aby připravil událost mající význam pro celé lidstvo. Když se tato událost stala skutkem, tj. v době po mystériu na Golgotě, celé lidstvo se stalo takovým vyvoleným národem. Tato myšlenka je však v rozporu se skutečností budoucího vývoje, vylíčeného v Apokalypse, zmiňující se o posledním vyvolení dvanácti kmenů Izraele. Když lidstvo obstálo ve všech zkouškách osudu Země, těchto 12 x 12 000 vyvolených (podle Apokalypsy) je konečný výsledek pozemského vývoje, až Země přejde do stavu Jupiterského vývoje. Apokalypsa nás vede před záhadnou skutečností, že vyvolený národ bude žít i v budoucnu. Chceme-li tuto skutečnost chápat, musíme si dát předem odpověď na otázku: 1. Bude tu až do nejzazšího budoucna, až do konce vývoje země, vyvolený národ? 2. Jak daleko do minulosti jej lze sledovat? Kde je původ vyvoleného národa? 3. Je okamžik, kdy lid izraelský odchází z Egypta, skutečně též počátkem dějin vyvoleného národa? Podstatu vyvolení a význam vyvoleného národa, Věčného Izraele, jak je míněn v Apokalypse, budeme moci nejlépe pochopit, když sledujeme minulost lidstva z hlediska bádání po původu vyvoleného národa. Tu se musíme vrátit do dob, kdy západně od Evropy na později zaniklé pevnině staré Atlantidy kvetla zvláštní kultura. Tato se odlišovala od moderních kultur zesvojměna tím, že v zásadě byla založena na zcela jiných schopnostech člověka, než je tomu dnes. Zatímco moderní kultura je založena na myslivých schopnostech a zkušenostech člověka, schopnosti atlantského člověka bychom mohli označit za magické. Mezi člověkem a přírodou jej obklopující trvala tehdy ještě užší souvislost, než je tomu u moderní doby a u moderního člověka. Vnější dění v přírodě bylo pro Atlantovce zároveň niterním zážitkem. Niterný zážitek atlantského člověka však vykonával vliv na vnější dění přírody. Vůle neměla jen moc pohybovat údy člověka, nýbrž i uvádět v činnost síly vnější přírody. Tak např. vyřčené slovo mělo moc, o níž v dnešní době, kdy se ho používá k poučení, nebo k deklamování, nemáme vůbec ponětí. Slovo mohlo tehdy léčit, usmrcovat, budovat, rozvracet a to přírodní silou, která je provázela. Používání těchto magických sil tvořilo základ Atlantské kultury. Avšak jejich zneužívání bylo příčinou zániku atlantské pevniny. Schopnosti působit na životní děje přírody bylo zneužíváno v obsáhlé míře za tím účelem, aby si člověk získal moc. Zneužívání magických schopností šlo tak daleko, že veškeré lidstvo Atlantidy se hrozilo rozpadnout na dvě skupiny, a to v menší skupinu lidí vládnoucích magickou mocí a ve velkou skupinu těch, kdož byli nuceni k poslušnosti. Tím by byla zanikla každá další možnost vývoje lidstva ke svobodě. Černá magie by byla znemožnila pokrok ve vývoji lidstva, kdyby nenastala atlantská katastrofa. Tato katastrofa zničila kulturu, která se vyvíjela stále víc ve směru černé magie. Zmíněnou katastrofou nebyli postiženi všichni obyvatelé atlantské pevniny. Někteří této katastrofě unikli. Nestalo se tak náhodou, nýbrž tak, že určité společenství se sdružilo kol velkého vůdce, jenž je převedl do jiných území. Byli to lidé, kteří nevykonávali černou magii ani nebyli jejími pasivními oběťmi. Z těchto lidí se vytvořilo společenství, které za vedení velkého zasvěcence "Manua" opustilo Atlantidu a přestěhovalo se do střední Asie. Určitá část atlantského obyvatelstva byla takto vyvolena, aby uskutečnila vystěhování z Atlantidy. V této

době se tedy poprvé setkáváme s vyvoleným národem, s vyvoleným lidem. To je první vyvolení a první odchod. Tento odchod z Atlantidy neměl za úkol jen opustit Atlantidu, nýbrž dospět i v určité kraje, kde by bylo možno založit novou kulturu schopnou dalšího vývoje. Vyvolený lid bral se za vedení Manuova do své zaslíbené země, do níž po delším putování také dospěl. Tam ve střední Asii bylo také založeno první středisko "Arijské" kultury, základ to všech pozdějších kultur poatlantských. Toto první arijské společenství, později národ Izraelský, uzavřelo úmluvu s duchovním světem. Povinnosti, které přinášela s sebou tato úmluva, tvořily obsah zákonů Manuových. V těchto zákonech záleželo zejména na tom, aby se život lidí utvářel určitým způsobem. Nebe i Země, svět ducha i svět smyslů, měly být navzájem v rovnováze. Jen v této rovnováze byla dána záruka, že se svobodná osobnost člověka bude moci vyvíjet. V Atlantidě se toto stalo nemožným! Po jiné stránce čistota arijského impulsu měla zůstat i tak zachována, že bylo nutno vyvarovat se mísení s jinými národy, které zůstaly na nižším stupni vývoje. Tato dvě přikázání: Věrnost Nebi a Zemi a pokrevní odloučení vyvoleného lidu od národů, které byly nakaženy dekadentním rázem atlantské kultury, tvořila základ první úmluvy, prvního vyvoleného lidu, po prvním odchodu. Z tohoto Manuova společenství vyvořila se později dávná indická kultura, jejíž vývoj odbočil ve směru, jenž neodpovídal smyslu arijských přikázání! Indové totiž vyvinuli silný sklon pro duchovnost, pěstovali však pohrdání k elementu pozemskému. Původní Manuova přikázání tím byla porušena, harmonický poměr Nebe a Země zanikl. Indická kultura přestala být upotřebitelnou ke splnění úkolů člověka doby poatlantské. Bylo tedy nutno založit novou kulturu, která by byla schopna vést vývoj ve správném smyslu dál. Tu se uskutečnil druhý odchod a vytvořil se druhý vyvolený lid! Tento zůstal věren prvotnímu arijskému impulsu a založil novou kulturu na iránské vysočině. Velkým Zarathuštrou se této nové kultuře dostalo duchovního základu, který záležel v příkazu, aby člověk bojoval proti Ahrimanovi na straně božské sluneční bytosti Ahura Mazdao. Boj proti Ahrimanovi neměl jen význam určitého niterného založení a určitého způsobu života, nýbrž byl i úkolem najít arijský ráz proti mocným národům turánským. Národy turánské si uchovaly temné stránky atlantovců. Proto byl Turán v příkrém rozporu s podněty, které zprostředkoval Veliký Zarathuštra. Boj s turánskými národy se stal životní otázkou iránského společenství. Iránské společenství se mohlo uchovat jen tehdy, byl-li v něm, heroickým způsobem, vymýcen každý i sebemenší stín kompromisu s turánskou duchovností. Konkrétní duchovní proud je jen potud silný, pokud se nepouští do žádných kompromisů. To platí i pro dnešní dobu, to platilo neméně i v dobách prvých velkých rozporů čistě duchovní kultury Zarathuštrovy s temnou přírodní duchovností Turánců. Avšak heroický duch dávných Peršanů během doby mizel. Na jeho místo se prosazovala nálada smířlivých kompromisů. Projevili se snahy dojít konečně klidu v tomto věčném napínání vůle, které si žádala věrnost duchu Velkého Zarathuštry. Vnitřní oslabení mělo v zápětí vnější porážku! V boji Iránu s Turánem zvítězil Turán! To znemožnilo vývoj dávné perské kultury ve smyslu jejich pravých úkolů. A tak opět ti, kdož zůstali věrni duchu Velkého Zarathuštry, opustili zemi a založili nové kulturní středisko v Mezopotámii a v Egyptě. Další vyvolený lid, který nechtěl přijat cizí impulsy, opustil oblast iránské kultury, aby založil novou kulturu v jiných krajích. Tato nová kultura se rozdělila na dva proudy: Chaldejský a Egyptský. Tyto proudy dal založit Zarathuštra dvěma svými žáky. Egyptsko-chaldejská kultura měla za úkol uchovat dvě velké brány duchovních světů, bránu zrození a bránu smrti, tak dlouho ve svatosti, až by posvátné zrození a posvátná smrt tyto brány otevřely pro celé lidstvo, do všech budoucích dob. Národy této kultury měly připravovat zrození té bytosti, která by obětní smrtí přinesla nejvyšší

spásu lidstvu. Proto bylo nutné, aby mystéria zrození a mystéria smrti byla u těchto národů uchována v čistotě, měla-li se uskutečnit událost Kristova na připravené půdě! Národové Chaldejští byli povoláni, aby se stali strážci mystéria zrození. Strážci mystérií smrti se stali Egypťané. Oba strážci však porušili věrnost! Do Chaldejů vnikl turánský živel a zamořil duchovní život této země. Kult Astarty a Baala, jenž se rozšířil mezi národy Mezopotámie a Sýrie, vedl k nazírání na zrození, jež bylo přímým protikladem toho nazírání, jež mělo být pěstováno! Nehodí se ani mluvit konkrétně o jednotlivostech těchto kultů. Stačí snad uvést, že všechny jednotlivosti těchto kultů směřovaly k tomu, aby bylo vymýceno vše duchovní, vše svaté v poměru matky, otce a dítěte. Pohlavní život měl být vytržen ze zdroje božských souvislostí a dán v pospas démonickým bytostem. Plození (zrození) mělo být zmechanizováno! Tohle mělo být dosaženo tak, že vše prvorozené bylo usmrcováno, což bylo účelným opatřením směřujícím právě k tomu, aby láskyplné očekávání duší sestupujících mezi lidstvo bylo vymýceno a nahrazeno nevědomým, mechanickým rozplozováním lidských bytostí. Kdyby se byl tento záměr uskutečnil, neměly by vysoce duchovní duše možnost zrození na Zemi. Vysoce duchovní duše se mohou totiž zrodit jen tehdy, když jsou na Zemi vědomě očekávány! Základní podmínkou, aby takové duše mohly sestoupit na Zemi, je spolupůsobení lidského svobodného vědomí rodičů. Je tedy jasné, co bylo uvedeným kultem sledováno: Znemožnit zrození Ježíšovo! Jako bylo v Chaldeji zmaterializováno znovuzrození, tak byla na druhé straně v Egyptě zmaterializována smrt! Vznesená myšlenka o překonání smrti opětným vzkříšením, jež byla pěstována v mystériích Egypta, byla nahrazena snahou uchovat jen vnější tělesnou podobu. Zavedením kultu mumií se Egypt dopustil podobného prohřešení proti mystériím smrti, jako Chaldea proti mystériím zrození. V Chaldeji bylo znesvěceno zrození, v Egyptě smrt. Tzn., že duchovní proud chaldejský a egyptský již nemohl být půdou, vhodnou pro zrození Ježíše Krista. Tak nastala opět nutnost výběru a odchodu. Malá skupina příslušníků národa chaldejského, vedená Abrahamem, se odloučila od původního národa a utvořila nový kmen, který se odstěhoval do Egypta, kde vzrostl v národ. Proč jen v Egyptě mohl vzrůst v národ, lze pochopit, uvážíme-li, že prohřešení Egypta záleželo na tom, že znesvětil smrt - nikoliv však zrození! Nový národ byl v Egyptě uchován před zhoubným vlivem chaldejským. Mohl si tu uchovat čistý poměr k zrození, jenž byl tomuto národu vlastní. Nesměl však splynout s živlem Egyptským, neboť tak by byl pozbyl ideje pravého vzkříšení. Proto bylo nutno, aby jako národ opět z Egypta odešel. To se uskutečnilo za vedení Mojžíšova, jenž odvedl čtvrtý vyvolený lid, lid "Izraelský", do zaslíbené země. Když i tento národ se zpronevěřil svému učení, byl zavlčen do babylónského zajetí, odkud určitá vyvolená část byla později přivedena nazpět. To byl poslední výběr před příchodem Ježíše Krista, jímž zrození i smrt nabyly opět ve vědomí lidstva svého božského významu. Jsou tímto dějiny vyvoleného lidu ukončeny? Přejděme nejprve dějiny středověku a novověku, které nám zatím neposkytují nutné skutečnosti, abychom si mohli dát odpověď na tuto otázku. Místo toho obraťme svůj zrak do budoucna, do šestého poatlantského kulturního období. Toto období se bude odlišovat od dnešní doby zejména tím, že lidstvo bude rozděleno ve dvojí společenství. V malou skupinu, záležející z lidí, kteří přijali do svého vědomí impuls Kristův a ve velkou skupinu lidí, kteří impuls Kristův odmítli. Společenství prvé, duchovní části lidstva, založí kulturu sociální spravedlnosti, jež se bude odlišovat od kultury ostatního lidstva, co do mravní stránky, právě tak znatelným způsobem, jako dnes zevní civilizace Evropy od civilizace afrických domorodců. I fyzicky se budou obě skupiny lidstva odlišovat, tak že budou dvě rasy lidstva. Tyto dvě rasy se tedy budou odlišovat navzájem duchovně, duševně i

tělesně. Nebylo by na místě tyto skutečnosti chápat abstraktně, nýbrž jak je jen možno konkrétně. Příslušníci anthroposofického hnutí by si měli již dávno osvojit názor, jaký konkrétní význam má jejich hnutí pro budoucnost! Zde nejde jen o přesvědčení a ideje, ale o počátek konkrétního tvoření ras, o první počátky pokolení, která se v postupu generací mají zduchovnit až ke schopnostem lidí šestého kulturního období. Budoucnost nemá zapotřebí jen idejí, nýbrž i tě! Tato budoucí doba se nemá uskutečnit jen v nebesích, nýbrž i na Zemi! Jen tak si tato budoucí doba uchová sílu idejí, bude-li svým působením zasahovat až do pozemského prvku. Když se dorůstající děti anthroposofických rodičů obracejí zády k těmto idejím, což není řídkým zjevem a oddávají se jiným snahám, pak není na místě mluvit vždy o karmě či o svobodné vůli. Dejme si spíš otázku, bylo-li anthroposofické usilování rodičů též dost přesvědčivým pro děti tak, aby se jeho prostřednictvím dostalo dětem více podnětů k životu, než prostřednictvím kterýchkoliv jiných snah vnějšího světa? Z jedné generace na druhou může přejít jen tolik anthroposofického úsilí, kolik z tohoto usilování vniklo do lidského srdce. Proto z přítomné doby může jako tvořivá tělesná síla působit a zasahovat do budoucna, až do šestého kulturního období jen to, co se dnes stalo věcí srdce! V hlavě je anthroposofie věcí jednotlivce, v srdci je věcí celého lidstva. Tato se objeví v budoucnu jako síla, která duchovně založeným lidem šestého kulturního období poskytne nutnou organizaci, aby mohli žít na zemi. V dnešní době byla opět uzavřena úmluva s duchovním světem, který směřuje k přípravě šestého kulturního období. Tato úmluva vyžaduje věrnost duchovnímu světu a neustálou snahu pěstovat s konkrétním duchovním světem nepřetržitý vědomý styk! Zdroje, z nichž budou proudit vždy nové poznatky konkrétní duchovnosti, nemají nikdy vyschnout. Jen neustálým přílivem duchovního poznání se může anthroposofické hnutí uchovat při životnosti. Této by pozbylo, nehledě k bohaté literatuře, kterou toto hnutí má, kdyby se mu po delší dobu nedostalo přímého přílivu z duchovního světa. Tento příliv nelze ničím nahradit. Je právě životní podmínkou tohoto duchovně vědeckého hnutí, jež může splnit svůj úkol jen tehdy, když zaujme srdce lidí a neustane-li v něm vědomý styk s duchovním světem. Tradice sama jej nemůže uchovat při životnosti. Umlká-li zjevení z duchovního světa, pak umlká i srdce. To by znamenalo duchovní smrt celého hnutí! Dějiny vyvoleného lidu mají své pokračování do daleké budoucnosti. Jsou dějinami karmického proudu duší, jež jsou zvláště spojeny s impulsem Kristovým. Početná vtělení vždy týchž individualit, vykonávající dílo, jež je dílem Kristovým. Proroci Izraele přijdou opět všichni, aby v přítomné době uchovali styk s duchovním světem právě tak nepřetržitý, jak jej s nepřetržitostí uchovali již v minulosti. Tak karmický proud "vyvolený lid", "věčný Izrael", bude působit od jednoho období ke druhému, aby v kritických dobách lidstva vytvořil kořeny vždy nových kultur, když dřívější kultury propadnou úpadku. Takto jsme si ujasnili pojem vyvoleného lidu, jímž v pravdě je! Bude nám ho zapotřebí, abychom chápali Bibli v její pravdivosti, neboť Bible obsahuje dějiny vyvoleného lidu, jež jsou vlastně dějinami "Kristova impulsu". Karmické společenství, které za doby Atlantské bylo ve zvláštní spojitosti se slunečním "orakulem", společenství lidí oddaných slunečním silám, tj. vyvoleným lidem, jenž po celý vývoj zemský je povolán být připravovatelem, nositelem a zvěstovatelem sluneční bytosti, kterou známe jako Kristus!